

Preses relīze

Luksemburgā, 2016. gada 28. jūnijā

Romu integrācija: nozīmīgs progress, tomēr šķēršļi un dilemmas saglabājas, vērtē ES revidenti

Saskaņā ar Eiropas Revīzijas palātas jauno ziņojumu ES politikas iniciatīvas un ES finansētie projekti romu integrācijas veicināšanai ir panākuši nozīmīgu progresu, tomēr joprojām pastāv šķēršļi un dilemmas, kas traucē ar ieguldītajiem līdzekļiem radīt lielāko iespējamo ietekmi. Konkrēti, revidenti uzskata, ka progresu ir kavējis piemērotu datu trūkums, tostarp nav datu par etnisko izcelsmi.

Revidenti vērtēja, vai ES politikas iniciatīvas un finanšu atbalsts ir efektīvi veicinājuši romu integrāciju pēdējos desmit gados. Tika apmeklētas četras dalībvalstis: Bulgārija, Spānija, Ungārija un Rumānija.

“Pašreiz mēs īsti nezinām, cik labi tiek integrēti romi, jo nav ticamu datu, mēs pat nezinām, cik pavisam ir romu. Protams, etniskā izcelsme ir sensitīvs jautājums; tomēr, ja šī problēma netiks atrisināta, politisku lēmumu pieņemšana drīz vien būs apgrūtināta līdz pat 2020. gadam,” teica par šo ziņojumu atbildīgais Eiropas Revīzijas palātas loceklis Henri Grethen.

Revidenti secināja, ka Komisija bija panākusi nozīmīgu progresu, nosakot ES politikas iniciatīvas romu integrācijas veicināšanai, un ka visas dalībvalstis līdz 2012. gadam bija izstrādājušas romu integrācijas valsts stratēģiju. Tomēr tas bija par vēlu, lai varētu ietekmēt programmas un projektus 2007.–2013. gadam, un daudzi trūkumi saglabājās. Pirmkārt, šajās stratēģijās nebija norādīts vajadzīgā finansējuma apmērs vai pieejamie līdzekļi; otrkārt, diskriminācijas novēršanai, jo īpaši čigānu diskriminācijas novēršanai, nebija pievērsta pietiekama uzmanība; treškārt, ne vienmēr bija ņemts vērā tas, ka ir nepieciešama romu pārstāvju aktīva līdzdalība; un, visbeidzot, lai izstrādātu un īstenotu valsts stratēģijas, bija izveidoti valsts kontaktpunkti romu integrācijai, bet to darbību dažkārt traucēja resursu un pienākumu neatbilstība.

Attiecībā uz 2014.–2020. gadu revidenti konstatēja vairākus uzlabojumus: romu iekļaušanas jautājums ir skaidri minēts Eiropas struktūrfondu un investīciju fondu regulā un tā risināšanai ir ieviesta īpaša finansēšanas prioritāte. Turklāt dalībvalstīm, uz kurām Eiropas pusgada kontekstā attiecas konkrētām valstīm adresētie ieteikumi, kas saistīti ar romu integrāciju, ir pienākums atvēlēt ES finansējumu tās veicināšanai. Tomēr revidenti uzskata, ka gan Komisijai, gan dalībvalstīm vēl ir daudz jāstrādā, lai nodrošinātu, ka minētās pārmaiņas materializēsies ES finansētos projektos, kas sniegs lielāku ieguldījumu romu integrācijā dalībvalstīs.

Lielākā daļa pārbaudīto projektu bija sasnieguši vispārīgos iekļaušanas mērķus, taču šie mērķi ne vienmēr

Šī preses relīze sagatavota, lai sniegtu kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas pieņemto īpašo ziņojumu.

Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – runaspersona T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – preses sekretārs T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

bija saistīti konkrēti ar romiem. Projektiem, kas bija atlasīti un īstenoti atbilstīgi Padomes pieņemtajiem paraugprakses kritērijiem, bija lielākas efektivitātes iespējas.

Revidenti sniedz vairākus ieteikumus dalībvalstīm un Komisijai.

Dalībvalstīm jāveic turpmāk uzskaitītie pasākumi.

- Kad tās pārskata savas romu integrācijas valsts stratēģijas, tām ir
 - jānosaka finansējuma apmērs, kas vajadzīgs, lai īstenotu attiecīgajās stratēģijās ierosinātos romu integrācijas pasākumus;
 - jāietver rādītāji un konkrēti uzdevumi diskriminācijas novēršanai, precīzāk, lai novērstu neiecietīgu izturēšanos pret čigāniem;
 - jānodrošina, lai notiktu apspriešanās ar romu kopienas pārstāvjiem un lai tie tiktu iesaistīti integrācijas pasākumu plānošanā; un
 - precīzāk jādefinē, kas jādara valsts kontaktpunktiem romu integrācijai.
- Kad dalībvalstis īsteno savas darbības programmas, tām
 - uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus un projektu atlasē ir jāizmanto romu integrācijas paraugprakses kritēriji un
 - atbilstīgos gadījumos jāpapildina pašreizējie iznākumu un rezultātu rādītāji ar tādiem rādītājiem, kas attiecas uz romiem.
- Dalībvalstīm jāapsver sadarbības iespējas nolūkā panākt juridisko noteiktību jautājumā par to, vai ESF līdzekļus var izmantot, lai finansētu sociālās iekļaušanas pasākumus neatkarīgi no saiknes ar nodarbinātību.

Komisijai

- jānodrošina, ka pasākumi, kas veikti, izmantojot ESI fondus, veicina iekļautību un ietver noteikumus cīņai pret segregāciju;
- pilnībā jāizmanto dalībvalstu ziņojumi par efektīviem romu integrācijas pasākumiem;
- jānodrošina, ka romu iekļaušanas mērķi, kas noteikti attiecīgajās romu integrācijas valsts stratēģijās, atbilst ESI fondu regulējumam;
- jāapsver tiesību akti, lai nodrošinātu, ka no 2020. gada finansējuma sadalē dalībvalstīm tiktu ņemti vērā sociālās iekļaušanas rādītāji;
- jāsadarbojas ar dalībvalstīm, lai izstrādātu kopīgu metodoloģiju, kas nodrošina datus par etnisko piederību romu kopienai nolūkā uzraudzīt to sociālo iekļaušanu; un
- jāmudina dalībvalstis nākamo divu gadu laikā vākt visaptverošus statistikas datus par etnisko piederību.

Piezīmes izdevējiem

Romi ir to grupu pēcteči, kuras pameta Indijas subkontinentu aptuveni pirms 1000 gadiem un sāka ierasties mūsdienu Eiropas Savienības teritorijā 14. gadsimtā. Termins “romi” attiecas uz dažādām grupām, kurām ir kopīgas atsevišķas kultūras iezīmes un kuras ilgstoši ir bijušas sociāli atstumtas no Eiropas sabiedrības. Šodien romi ir lielākā etniskā minoritāte Eiropā. Aplēses par kopienas lielumu ievērojami atšķiras — tā varētu ietvert 10 līdz 12 miljonus cilvēku. No šā skaita aptuveni 6,2 miljoni dzīvo ES, vairākums — centrālajās un austrumu dalībvalstīs. Lielākā daļa romu Eiropā (80-85 %) patlaban piekopj vietsēžu dzīvesveidu. Dalībvalstīs, kurās romu koncentrācija ir vislielākā, romi veido 15 līdz 20 % no skolēnu skaita un no jaunajiem dalībniekiem darba tirgū.

Lielāko daļu ES finansiālā atbalsta sociālajai iekļaušanai sniedz no Eiropas Reģionālās attīstības fonda un no Eiropas Sociālā fonda. Kaut arī konkrēti skaitliskie dati par romu iekļaušanu nav reģistrēti, dalībvalstu plānošanas dokumenti liecina, ka 2014.–2020. gadā sociāli atstumto kopienu, piemēram, romu integrācijai ir atvēlēti aptuveni 1,5 miljardi EUR.

Īpašais ziņojums Nr. 14/2016 “ES politikas iniciatīvas un finansiālais atbalsts romu integrācijai: pēdējā desmitgadē panākts ievērojams progress, taču dalībvalstīm jāiegulda papildu darbs” pašlaik ir pieejams angļu, franču, vācu, bulgāru, ungāru, rumāņu un spāņu valodā; drīzumā tiks pievienotas pārējās ES valodu versijas.

Videointervija angļu, franču un vācu valodā (apraides kvalitāte) ar ERP locekli *Henri Grethen* par svarīgākajiem šā ziņojuma vēstījumiem ir pieejama Palātas YouTube kanālā (EUauditorECA), izmantojot turpmāk doto saiti:

<https://www.youtube.com/user/EUAuditorsECA/videos>